

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 248/2014,

26. veebruar 2014,

millega muudetakse määrust (EL) nr 260/2012 kogu liitu hõlmavatele krediid- ja otsekorraldustele ülemineku osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 924/2009 ⁽³⁾ on koos Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 260/2012 ⁽⁴⁾ äärmiselt oluline sellise ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) loomisel, kus ei tehta vahet piiriülestel ja riigisisestel euromaksetel. Määruse (EL) nr 260/2012 põhieesmärk on üleminek

riigisiseste krediid- ja otsekorralduste skeemidelt ühtlustatud SEPA krediid- ja otsekorralduste skeemidele ning muu hulgas anda liidu kodanikele üks rahvusvaheline pangakontonumber (IBAN), mida saab kasutada kõikide eurodes tehtavate SEPA krediid- ja otsekorralduste puhul.

(2) Määruses (EL) nr 260/2012 on sätestatud, et SEPA-le minnakse üle 2014. aasta 1. veebruariks, et anda makseteenuse pakkujatele ja makseteenuse kasutajatele piisavalt aega, et muuta oma protsessid vastavaks tehnilistele nõuetele, mis on seotud üleminekuga SEPA krediid- ja otsekorraldustele.

(3) Pärast määruse (EL) nr 260/2012 vastuvõtmist on komisjon ja Euroopa Keskpank SEPA-le üleminekul tehtud edusamme tähelepanelikult jälginud. Peetud on mitu kohtumist liikmesriikide, riikide avaliku sektori asutuste ja turuosalistega. Euroopa Keskpank on avaldanud regulaarselt SEPA-le üleminekut käsitlevaid eduaruandeid, mille aluseks on riikide keskpankade kogutud makseandmed. Kõnealuste aruannete järgi on üleminek mitmes euroala liikmesriigis kulgenud lodusalt ning krediidikorralduste puhul on näitaja praegu peaaegu 100 %. Suurem osa makseteenuse pakkujaid on teatanud, et vastavad juba SEPA nõuetele. Mitmes teises liikmesriigis on üleminekunäitajad aga oodatust kehvemad. Eelkõige kehtib see otsekorralduste kohta.

(4) 14. mail 2013. aastal rõhutas majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu oma järeldustes taas SEPA-le ülemineku tähtsust. Märkiti ka, et SEPA-le üleminek ei ole kaugeltki lõppenud ja et kõik turuosalised peavad kohe tegema jõupingutusi, et lõpetada SEPA-le üleminek tähtajaks. Vastu võeti tegevuskava, milles kutsuti kauplejaid, äriühinguid, VKESid ja ametiasutusi võtma kiiresti vajalikke konkreetseid meetmeid, et kohandada oma protsesse ning edastada klientidele oma rahvusvaheline pangakonto number.

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 4. veebruari 2014. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 18. veebruari 2014. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 924/2009 piiriüleste maksete kohta ühenduses ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2560/2001 (ELT L 266, 9.10.2009, lk 11).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta määrus (EL) nr 260/2012, millega kehtestatakse eurodes tehtavatele krediid- ja otsekorraldustele tehnilised ja ärilised nõuded ning muudetakse määrust (EÜ) nr 924/2009 (ELT L 94, 30.3.2012, lk 22).

- (5) Kuigi Euroopa Keskpank, liikmesriigid, liikmesriikide avaliku sektori asutused ja mitmed turuosalised on viimastel kuudel teinud märkimisväärseid jõupingutusi, näitab värskeim üleminekut käsitlev statistika, et SEPA krediidikorralduste puhul kasvas üldine üleminekunäitaja euroalal 2013. aasta juuni 40 %-lt 2013. aasta novembriks üksnes ligikaudu 64 %-le ning et SEPA otsekorralduste puhul oli näitaja vaid 26 %. Riikide andmetest nähtub, et kuigi mitu liikmesriiki tegi edusamme, on olulise osa liikmesriikide näitajad siiski oodatust tunduvalt kehvemad. Seetõttu on väga ebatõenäoline, et kõik turuosalisel vastavad 2014. aasta 1. veebruariks SEPA nõuetele.
- (6) Alates 2014. aasta 1. veebruarist peavad pangad ja teised makseteenuse pakkujad keelduma juriidiliste kohustuste tõttu SEPA-le mittevastavate krediid- ja otsekorralduste töötlemisest, kuigi tehniliselt saaksid nad neid makseid töödelda nagu praegu, kasutades SEPA krediid- ja otsekorralduste kõrval edasi varasemaid olemasolevaid skeeme. Kui SEPA krediid- ja otsekorraldustele ei minda täielikult üle, ei saa seega välistada makseviivitusi. Need võivad mõjutada kõiki makseteenuse kasutajaid, eelkõige VKEsid ja tarbijaid.
- (7) Äärmiselt tähtis on vältida tarbetuid maksehäireid, mis tulenevad asjaolust, et SEPA-le ei ole 2014. aasta 1. veebruariks täielikult üle mindud. Makseteenuse pakkujatel tuleks seetõttu lubada piiratud aja jooksul jätkata SEPA krediid- ja otsekorralduste kõrval maksete töötlemist ka varasemate makseskeemide raames nagu praegu. Seega tuleks kehtestada üleminekuperiood, mil maksete töötlemisel on lubatud jätkata paralleelselt eri vormingute kasutamist. Praeguseid üleminekunäitajaid ja ülemineku eeldatavat tempot arvesse võttes võib lugeda asjakohaseks ühekordset kuue kuu pikkust täiendavat üleminekuperioodi. Sellist SEPA-le mittevastavate varasemate süsteemide ajutist kasutamist peaks pidama erakorraliseks meetmeks ning see peaks kestma võimalikult lühikest aega, sest integreeritud makseturust täie kasu saamiseks on vaja kiiret ja terviklikku üleminekut. Oluline on ajaliselt piirata makseteenuse pakkujate kulusid, mis on seotud SEPA süsteemi kõrval jätkuvalt ka varasemate makseskeemide kasutamisega. Need makseteenuse pakkujad, kes on SEPA-le juba täielikult üle läinud, võivad kaaluda üleminekuperioodil konverteerimise teenuse pakumist makseteenuse kasutajatele, kes ei ole seda veel teinud. Üleminekuperioodil ei peaks liikmesriigid karistama SEPA-le mittevastavaid makseid töötlevaid makseteenuse pakkujaid ja mitte üle läinud makseteenuse kasutajaid.
- (8) Mitu suurt otsekorralduste kasutajat on öelnud, et kavatsevad SEPA-le üle minna veidi enne tähtaega. Üleminekuprojektide edasilükkamine võib tekitada ajutisi probleeme laekuvate maksete ja rahavoogudega ning seega ka asjaomaste ettevõtjate likviidsuspositsioonis. Laiulatuslik hiline üleminek võib tekitada ka teatavaid kitsaskohti – eelkõige pankadele ja tarkvara müüjatele, kellel tuleb võib-olla silmitsi seista suutlikkuse piirangutega. Täiendav aeg uue süsteemi sammsammuliseks kasutuselevõtuks võimaldaks rohkem järkjärgulist lähenemisviisi. Nendel turuosalistel, kes ei ole veel SEPA nõuete täitmiseks vajalike kohanduste tegemist alustanud, palutakse teha seda võimalikult ruttu. Need turuosalisel, kes on oma makseprotsesside muutmist juba alustanud, peaksid aga ülemineku lõpetama viima võimalikult kiiresti.
- (9) Kuna üldine eesmärk on koordineeritud ja terviklik üleminek, on asjakohane, et üleminekuperioodi rakendatakse nii krediid- kui ka otsekorralduste puhul. Kui krediidikorralduste ja otsekorralduste puhul kasutatakse erinevaid üleminekuperioode, põhjustaks see tarbijate, makseteenuse pakkujate, VKEde ja muude makseteenuse kasutajate seas segadust.
- (10) Õiguskindluse huvides ja selleks, et vältida määruse (EL) nr 260/2012 kohaldamise mis tahes katkestamist, on vaja, et käesolev määrus jõustuks kiiremas korras ja et seda kohaldataks tagasiulatuvalt alates 31. jaanuarist 2014.
- (11) Küsimuse kiireloomulisuse tõttu on hädavajalik teha erand kaheksa nädala pikkusest ajavahemikust, millele viidatakse Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4.
- (12) Seetõttu tuleks määrust (EL) nr 260/2012 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 260/2012 artikli 16 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Erandina artikli 6 lõigetest 1 ja 2 võivad makseteenuse pakkujad jätkata kuni 1. augustini 2014 eurosdes tehtavate maksete töötlemist vormingus, mis erineb SEPA krediidikorralduste ja SEPA otsekorralduste tegemiseks käesoleva määruse kohaselt nõutud vormingutest.

Liikmesriigid kohaldavad artikli 6 lõigete 1 ja 2 rikkumiste suhtes kohaldatavaid karistusi käsitlevaid eeskirju, mis on kehtestatud kooskõlas artikliga 11, alates 2. augustist 2014.

Erandina artikli 6 lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigid kuni 1. veebruarini 2016 lubada makseteenuse pakkujatel pakkuda makseteenuse kasutajatele riigisiseste maksetehingute konverteerimise teenuseid, tänu millele on tarbijatest makseteenuse kasutajatel võimalik jätkuvalt kasutada lisa punkti 1 alapunktis a täpsustatud maksekonto tunnuse asemel BBANi, tingimusel et koostalitlusvõime tagatakse maksja ja makse saaja BBANi tehnilise ja turvalise konverteerimisega lisa punkti 1 alapunktis a täpsustatud maksekonto tunnuseks. Maksekonto tunnus edastatakse vajaduse korral enne makse

tegemist sellele makseteenuse kasutajale, kes tehingu algatas. Sellisel juhul ei kehtesta makseteenuse pakkujad makseteenuse kasutajale lisatasusid, mis on otseselt või kaudselt seotud kõnealuste konverteerimisteenustega.”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 31. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 26. veebruar 2014

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
D. KOURKOULAS